

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inserter) uredništvo in upravnništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravnništvo je v Ptuj v gledališkem posloppju. — Stajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vposlati.

Štev. 10.

V Ptuj v nedeljo dne 14. maja 1905.

VI. letnik.

„Ker ljubijo mladino.“

Pohujšanje sicer mora priti, ali vendar gorje tistemu človeku, po katerem pohujšanje pride.
Besede Kristusove.

„Mi gremo naprej mi mladi,“ tako povdarja in vpije skoraj v vsaki številki mariborška klerikalna cunja prilizovaje se mladeničem slovenskega ljudstva, spodbujajoč jih, naj bi se zjedini, naj bi se združili, naj bi se oklenili njenega gesla. In to se piše pod nadzorstvom, pred očmi gospodov v dolgih črnih suknjah, to se tiska pod uplivom rudečih kolarjev, seveda ker vsi ti gospodje — „ljubijo mladino.“

Oglejmo si danes ljubezen vseh teh gospodov napram naši mladini bolj natanko! Mlad kaplan, kateri je zapustil bogoslovnico, toraj sedel večino svojih dni le v šolskih klopih, mlad duhovnik, ki pozna svet in življenje le iz knjig, pride na faro. Samo ob sebi je umevno, da ne more uplivati na vse farane v enaki meri, samo ob sebi umevno, da se mu stari, izkušeni možje, stare izkušene gospodinje, ki poznajo svet kot tak, kak je, ne približujejo z istim navdušenjem, kakor neizkušena mladina. Naravno je, da ravno mladino vleče k mlademu duhovniku nekako veselje, rečimo zaupanje.

In to dejstvo porablja višja duhovčina na zvit način v prid klerikalstva! Mlademu kaplanu se stavi kot prva in glavna naloga, pridobiti mladino svoje fare na klerikalno stran! Zato pa opazimo, da začne tak gospodek občevati najprvič z dečki, ki so zapustili šolo, potem z mladeniči, ki še niso bili pri vojakih. Takih, ki so nosili že vojaško suknjo, takih se ne loti. Da si kaplanček zagotovi večji upliv, prigarja mladeničem, naj ustanovijo društvo ali mladeniško zvezo. Ko se je to zgodilo, dosegel je kaplan

že nekaj, toda vsega še seveda nikakor ne. V slogi je moč in vsi kaplani so dobili eno in isto nalogo! Da bi en drugemu lahko pokazali, kar so dosegli, da zjedinijo in si pridobijo še več mladeničev, treba je zborovanja. Dobro, tedaj pa se napove mladeniški shod. To pa seveda v kakem dalnjem kraju, tako, da se ne vrši v bližini starišev. Da se tem zadnjim potrosi še malo več peska v oči, napove se tak shod navadno v takem kraju, kateri slovi kot — božja pot!

In mladeniči korakajo pod vodstvom kaplana ponosno na to „božjo pot“ in zastava vihra pred njimi, vsi pa so okinčani in našemljeni s cvetljicami, na njih prsih svetijo se svetinje. Kaplanček občuje ž njimi prijazno kakor kak tovariš, poje in vriska ž njimi, on, kateri jim lahko odpusti grehe, jim odpre v spovednici vrata nebeška ali pa jih odloči za črni, goreči pekel!

Včasih se potruji „gospod“ kaplan celo tako daleč, da sestavi kak „imeniten govor“, tega se mora eden izmed mladeničev naučiti na pamet in se mora potem ž njim postavljati kot govornik na zborovanju.

Ko pridejo na določen kraj, obišejo vsi ti romarji tako mimogredoč cerkev, potem pa jo zavijejo vsi — v krčmo. In v krčmi se vrši zborovanje! V krčmi je treba denarja!

In to vse prirejajo ti gospodje ker — „ljubijo mladino!“

Seveda jo ljubijo, toda zopet na svoj način. Dragi mladeniči, ali ne vidite kaj hočejo ti gospodje od Vas? V svoje kremplje Vas hočejo dobiti, spraviti Vas hočejo v svoje mreže!

Nikdar in nikdar se Vam ne prilizuje brez namena mladi kaplan, nikdar Vas ne vabi brez vzroka v svoje društvo in ne sili v mladeniško zvezo.

Verjamite nam, ker mi jih poznamo! Povejte nam mladeniči, zakaj ti gospodje ne lovijo odraslih fantov, povejte nam zakaj se hlinijo samo Vam, kateri ste bili primorani ostati vedno doma, Vam, ki še niste videli in skušali sveta?

Mladeniči, pomislite kakega slabega upliva na Vas so taka zborovanja! Marsikateri od Vas ni zahajal v krčmo, dokler ni poznal takih zborovanj, ne, temveč opravil je svojo nedeljsko službo božjo in šel je domov, ker je imel veselje do doma. S takimi zborovanji, s takimi shodi pa se odtujite svojemu domu in to je za Vas bodoče kmete jako nevarno. Na takih shodih se Vam pridiguje in vsiljuje sovražstvo napram drugače mislečim, seznanili ste se s politiko in ta je zopet za kmeta zelo nevarna. Kmečki fant, ki se klati po političnih zborovanjih, kateri je zgubil veselje do svoje domačije, ta ne bode nikdar in nikdar pravi kmet! Še več! Mladeniči, ali niste slišali, da se je vršil pri takih zborovanjih skoraj vsikdar tepež? Tekla je kri pri zborovanjih samih ali pa na potu domu. Mladeniči so se nahujskali na zborovanju proti drugi, toraj nemški narodnosti in ker zastopnikov dotične narodnosti ni bilo navzočih, ugasili so si svojo jezo med seboj — z nožem!

Mladeniči! Glejte, politične hujskače, postopače, pijance, rogovileže, petepuhe, razbojnike hočejo napraviti iz Vas, seveda, ker Vas — ljubijo! Odtegnite se tej ljubezni v Vaš prid in v prid Vaše domačije. Žalibog je prišlo dandanes že tako daleč, da se ta ali drugi mladenič celo v časih pobaha, češ, „dregnil sem ga z nožem“, ali pa „prav pošteno jih je dobil“ nadalje, „kaj mi mar, saj ne bodem na večno sedel, par tednov dobim zapora in reč je končana!“ Taki in enaki izgovori so sad teh klerikalnih zborovanj, sad te farske hujskarije! Fant, ako si koga dregnil z nožem, ako si ga nabil, bodeš zaprt in tega madeža ti ne izbriše in ne izmije nikdar nihče ne celo tvoje življenje ne. Pomisli, da ti ne bode pustila nikdar vest miru, pomisli, „da krivda je največje zlo na zemlji!“

Toraj mladeniči, ne dajte se zvabiti tem klerikalnim hinavcem v njihove mreže, ubogajte raji Vaše stariše, ker ti Vam gotovo ne želijo nikdar nič slabega!

Oglejmo si mladino drugega spola in njene razmere, oglejmo si naše mladenke, naša dekleta!

Da, tudi tem se približujejo mladi kaplani in sicer še bolj, kakor mladeničem, to pa seveda iz posebnih vzrokov. Ker deklet seveda ne morejo odgnati na „romanje“ v tuje kraje, znajo si pomagati drugače. Takoj ustanovijo društvo, deviško društvo in jej dajo po navadi ime: „Družba Marije Device.“ Taka družba pa je vse prej nego družba Marije Device. Družbo navadno ustanovi mlad kaplan! Mlad kaplan in mlada, neizkušena dekleta! In dekleta si morajo kupiti belo obleko, morajo si kupiti rokavice, različne trakove, čevlje iz laka, kakor kake gospice, vse seveda Devici Mariji na čast! Kaplan jih podučuje v petju, v igranju teatra in to počno v noč, tudi seveda Devici Mariji na čast!

In to vse prirejajo ti gospodje ker — ljubijo ta

deviška dekleta, ker ljubijo to mladino! Da, da, ljubijo zares ti gospodje ta dekleta, ljubijo to mladino, toda ta ljubezen ni tista ljubezen, katero bi jim moral veleovati njihov stan, ta ljubezen je čisto druga ljubezen!

Še le pred kratkim smo poročali o nekem planu z imenom Šlamberger, ki je služboval v njem času v Žitalah.

Koliko nesrečnih žrtev „ljubezni“ tega prasca duhovniški obleki napram neizkušanim dekletam vahuje na Spodnještajerskem za zgubljeno svojo dolžnostjo, vzdihuje zastonj! Dekleta, verjamite nam te družbe niso družega ničesar, kakor družbe napuhane družbe nečimurnosti!

Dekleta, verjamite nam, toda morate nas prazumeti! Nikakor Vam nočemo in ne bomo svetlovali, da ne bi zaupale nobenemu mlademu duhovniku, ne, izjeme so častne, toda tistega, kateri Vas sili vse kriplje v svoje duštvo, naj bi še imelo tako mogočno ime, tistega se varujte, ker tisti nima najmanj nikdar z Vami dobrih namenov!

Dekleta, obiskujte pridno in rade cerkev in krščanski nauk, po sveti maši in po krščanskem nauku pa idite domov pomagat svoji materi. Dekleta, oblačite se tako, kakor se spodobi za kmečko dekletino, toraj v kmečka oblačila in pomislite, da ne rabite hlevu gosposkih čevljev, da ne rabite v kuhinji piskrah (piskrah) nikdar in nikdar rokavic!

Ako mimate v nedeljo doma zares nobenega opravila, pa vzamite v roke rožni venec ter ga molite, to bode Mariji Devici stokrat bolj všeč, kakor da bi bile v pisane v vsa farska „deviška“ društva. Ako si oddaljena preveč od cerkve, ako ti ni mogoče da bi obiskala svetišče božje, kjer je Kristus sam navzoč, idi tje k vaški kapeli in opravi svojo molitev ali pa moli doma! Saj pravi Kristus sam: „Ako hočeš moliti, podaj se v svojo kamrico!“ Ako bode tako postopale, potem si bodele ohranile najdragega, cenejše kar Vam je podelila ta zemlja, ohranile si bodele duševni mir, ohranile si prekrasno cvetko Vašo nedolžnost! Zastonj je jok in stok, zastonj obupanje, ako je zvenela enkrat ta cvetka, ker nikdar in nikdar več ne ozeleni!

Dekleta, ako se bodele po teh naših navodilih ravnale, potem bodele postale enkrat dobre, poštene kmetice in možje, ki Vas bodejo dobili za žene, dobili bodejo zveste in čiste družice za življenje, dobili prave matere svojih — lastnih otrok!

Dragi stariši! Skoraj povsod na deželi se vidi kako sovraži sin, ki je prevzel posestvo, svojega lastnega očeta, toraj tistega, ki mu je vse pripravil, vse zapustil! Še niti ne gorkega kota mu ne privoščijo svoji hiši. Kdo je temu kriv? Krivi so temu stariši sami!

Dragi oče, ako pustiš, da zahaja tvoj sin v slabo tovaršijo, ako pustiš, da ga lovè, kakor smo zgoraj opisali, tisti, ki — „ljubijo“ mladeniče, v svoje zanjke, potem si sam kriv, da se ti na tvoje stare dni slabo godi! Mlad gospodar, ki se je klatil kot mladenič po političnih zborovanjih, kateri se je naučil

tam hujskarije in pijančevanja, bode zanemarjal svoje posestvo, vse ga bode začelo jeziti in to jezo bode občutil najprvič tisti, katerega mora ta gospodar oskrbovati, njegov obnemogli — „ta stari.“

Dragi oče, ako želiš, da bi šel tvoj mladoletni sin na božjo pot, potem idi sam ž njim na pravo božjo pot! Tam opravita ž njim svojo pobožnost, potem pa idita domu, ker vaji čaka dela dovolj! Oče, na pravem času ti je skrbeti za tvojega sina, kakor mora skrbeti vrtnar za mlado drevesce, da ne postane krivo!

Tebi mati in gospodinja pa svetujemo, da bi pomislila, ali si ti nosila nekdanj kot dekle rokavice, skrinčano obleko, in gosposko obuvalo? Si hodila ti kot sedajna poštena gospodinja igrati teatra? Si se klatila ti okoli farovža, okoli kaplanij in to še pozno v noč?

Kar tebi niso dopustili tvoji stariši, tega ne smeš in ne moreš dopustiti tudi svojim kćerkam.

„Ker ljubijo mladino.“ — Da, ako bi jo ljubili, potem bi jej svetovali to, kar jej svetujemo mi, ne bi je gonili po zborovanjih, ne bi je vabili v društva, polna zapeljivosti, napuha, nečimurnosti!

Ako bi zares ljubil mlad kaplan na pol odrasle mladeniče slovenske svoje fare, potem bi jim nakupil slovensko-nemških slovnic, vabil bi jih v šolo in jih tam podučeval v drugem deželnem jeziku, katerega bodejo rabili svoj čas krvavo pri vojaki, pri prodaji svojih deželnih pridelkov, na sejmu ali pa če jim bode treba iti s trebuhom za kruhom!

Ako bi ljubil mlad kaplan mlada dekleta tako, kakor mu to vleva njegov stan, potem jih gotovo ne bi silil in vabil v svoja „deviška“ društva, ne bi jih podučeval v igranju teatra, temveč gonil in vabil jih v cerkev pred podobo Matere Božje, in bi jim sam svareč jih pred hudobijo tega sveta veleval: „Pogleknete dekleta z menoj vred pred podobo te brezmadežno spočete in molimo, da vam ona izprosi od Boga, to neskončno milost, da si bode ohranile svojo — čistost!“

Draga mati, dragi oče, vidva sta odgovorna po božjih postavah za blagor duš vajinih otrok, odgovorna za sine in za hčere. Mati ni odgovorna samo za hčer, kakor se to navadno povdarja, ne, odgovorna je tudi za sina. Oče ni odgovoren samo za sina, ne, odgovoren je tudi za hčer.

Dragi nam stariši, prepričani smo, da se bode znane Vam strani zopet naglaševalo in povdarjalo, „Štajerc“ je proti veri, ker sedaj že napada tako pobožna društva, kakor so „Marijine društva“ in „mladeniške zveze“, a prepričani tudi smo, da ste prav razumeli, da nikakor nismo tudi mi ne proti pošteni in pravi molitvi. Ako pa bičamo zares neke škandale, kateri se vrše pod zaščitjem svete vere, potem nam morate vsaj pripoznati to, da so naši nameni stokrat čistejši, kakor nameni tistih, ki pohujšaje s pomočjo svete vere Vašo nedolžno mladino. Preberite ta članek natanko in uverjeni smo, da se bode, ako količkaj trezno mislite, zopet prepričali, da daje toli zatirani in zmerjani „Štajerc“

Vam in Vaši mladini stokrat boljše nasvete, kakor pa tisti, ki kriče, da ljubijo Vašo mladino. Uverjeni smo, da bode to sprevidela tudi mladina sama! — Bog daj, da ne bi bilo za njo prepežno!

Sodite Vi vsi mladeniči in dekleta, očetje in matere, ker mi, mi se ni bojimo nikdar, da bi nas obsodili! Dragi nam, oklenite se našega lista, toli preganjenega „Štajerca“ in videli bode, da bode stokrat boljše za Vas!

Tebe pa mladina, Tebe še opozarjamo konečno na Tvojo bodočnost. Glej, kako bujno se je razvila ravno sedaj cela narava, kako krasno cvete vsaki gm, vsako drevo, glej, kako čaroben je ta pomladanski, ta krasen svet! Mogoče, da pride čez noč mraz, mogoče da pokonča najlepše cvetje in ž njim obilni sad, ki ga je obetalo.

To je podoba tvoja draga nam mladina! Tudi Ti si v najlepši dobi, v cvetu svojega življenja, tudi Ti obetaš obilnega sadja in danes, ravno v sredini cvetočega maja, Marijinega meseca, smo te hoteli opozoriti na najhujši mraz, ki preti tvojemu žitju, na zanjke nekaternikov, ki prežijo na tvojo nedolžnost iz sebičnih ali celo nesramnih namenov!

Roka Tistega ki je ustvaril ta krasen, ta lepi svet in Njegova vsegamogočnost naj te varuje pred tem mrazom življenja, naj pa pokaže tvojim zapeljivcem tudi pravo pot!

„Kdor pa pohujša katerega teh mladih, ki verujejo v mene, temu bi bilo bolje, da bi se mu obesil mlinski kamen na vrat in bi se potopil v globočino morja“, te besede Kristusove zakličemo mi vsem zapeljivcem mladine, želeč, da bi jim ostale v spominu, da bi jim donele tako glasno in strašno, kakor jim bodejo donele enkrat angeljev trobente, ki nas bodejo vabile na sodbo nebeško.

Konsum v Leskovcu v Halozah.

O leskovškem konsumnem društvu pisali smo že večkrat v našem listu. Da pa bodejo razvideli naši bralci kako otroče, kako brezbrizno in lahko-mišelno se je gospodarilo v tej klerikalni trgovini in sicer s tujim denarjem, hočemo danes priobčiti natančne podatke gledé tega farškega podjetja.

Društvo se je ustanovilo v mesecu marcu leta 1900. Ustanovitelja bila sta sedajni kaplan pri Sv. Barbari Davorin Roškar in leskovški župnik Davorin Kralj. Seveda ni bilo pri ustanovitvi niti krajcarja premoženja. Ves denar, kar so ga imeli, ko so pričeli, bili so vplačani deleži članov novo ustanovljenega društva. Ti deleži so znašali okoli 2500 kron. Ta denar je zniknil kar od začetka in nihče ni vedel kam. Gospodje ustanovitelji, povejte nam, kam je prišel, ako pa nam tega nočete razložiti, razjasnite to vendar ubogim kmetom! Gotovo je to, da je romal skoraj ves ta denar v take žepe, za katere gotovo ni bil nikdar zložen. Že pri ustanovitvi in sicer prvi dan se je spilo na konsumne stroške 8 sodčekov piva. Muzika je igrala v sedajni farški krčmi* in vsakdor je pil lahko tam zastoj.

Svarili so seveda kmete tudi nekateri, a vse zastonj, G. Blodniku, ki jih je svaril pred konsumom, se je reklo v obraz: „Molči, ti si nam fauš!“ Nekega socijalnega demokrata iz Ptuja, ki je svaril ljudstvo pred konsumom, so hoteli celo križati. Od teh deležev je ostalo samo 300 kron. A vendar so hoteli kupiti s temi 300 kronami dve hiši in sicer za prodajalno in za gostilno.

A vedeli so si pomagati! Ptujška posojilnica je bila takoj pripravljena [farškemu podjetju pomagati. Posodila je takoj 4 tisoč kron. Neki posestnik, Petrovič iz Ložine, je posodil 2000 kron in ravno toliko posestnik Zavec iz Velavškega. Jako značilno je, da ni niti župnik, niti kaplan založil enega vinarja in vendar sta oba v enomer prigovarjala kmetom, naj pristopijo, češ trgovina se bode jako imenitno obnesla in vsaki ud bode dobil grozovito mnogo „profita“. Ker ni nobeden od njiju založil niti ne krajcarja, je gotovo, da sta bila prepričana že vnaprej, da društvo ne bode neslo nikdar niti najmanjšega dobička.

Načelnik društva je bil dolgo časa župnik Kralj sam. Ako že je bil kateri drugi načelnik, bil je to navadno seveda mož, kateri je bil farovžu popolnoma vdan.

Vodjev je imel konsum jako mnogo, ker so se večkrat menjavali. Vodja je moral v prodajalni tudi prodajati.

Jako zanimivo je tudi, kako se je vršilo poslovanje. Vozniki, ki so vozili iz Ptuja blago, nalagali so ga tako, da se je, kar bi se bilo lahko dvakrat pripeklalo, vozilo trikrat. Povrh pa so se vožnje računile prav mastno. Mnogo teh voženj je opravil župnikov hlapec. Te vožnje se niso redno vpisovale, niti ne plačale z denarjem, temveč z blagom. Tako je priletela kuharica ali pa farška dekla v konsum in tam je dobila par kilogramov sladkorja ali kave, par litrov petroleja ali kaj drugega za vožnjo. To se je dogajalo posebno v času, ko je bila neka Neža Veber nastavljena v društvu kot prodajalka ali voditeljica.

Na čuden način se je tudi kupovalo in prodajalo blago v konsumu. Člani niso hodili v konsum kupovat s knjižicami, temveč brez knjižic, samo da je moral vsak povedati številko knjižice. Blago je toraj lako dobil vsak, seveda tudi tak, ki ni bil član, samo če je povedal številko.

Pri takem gospodarstvu se seveda ni smel nihče čuditi, da ni bilo od nobene strani toli obljubljenega „profita“. Udi društva so seveda mrmrali, toda gospodje v odboru so jih vedeli tolažiti. Rekli so, da se dobiček sicer ni pokazal v denarju, da pa je v blagu. Ker pa je blago bilo že navedeno med aktivih, seveda ni smel in tudi ni mogel nihče govoriti o kakem dobičku.

Položaj je postajal vedno sitnejši in radi tega so sklenili člani enkrat, naj se konsum opusti in obe hiši naj se prodaste. Kupca so našli takoj. Bil je to gospod Schoschteritsch, mlajši, od Sv. Vida pri Ptuj. Obe hiši, ki nista vredni s vsem blagom

vred niti 8000 kron, vsilili so mu za 14 tisoč kron. Seveda bi bilo za konsumarje prav prijetno, ako bi bilo ostalo pri tem kupu. Toda prišlo je drugo. Iz trgovine znosilo se je nekaj stelaž v vrednobi okoli 80 K v nekdanjo kaplanijo. G. Schoschteritsch ki se je kmalu začel kesati sklenjene kupčije, v zapazil, da so izginile stelaže celo okna in duriter je ita s tem seveda v svoje veselje povod odstopiti od kupne pogodbe. Plačal je 50 kron skesnine in pogodba je zrušila. Kupec je bil plačal na račun pogov že tisoč kron in sicer na način, kateri je jako nič čilen za tedajnega načelnika župnika Kralja. Gosbi Schoschteritsch je prinesel župniku 200 kron. I je imelo društvo kasirja, vendar Kralj ni poslal g. Schoschteritscha s tem zneskom k njemu, temveč čisto mirno shranil teh 200 kron. Pozneje eni sta se sešla g. Schoschteritsch in župnik v Pna ter mu je odštel Schoschteritsch na račun kupn zopet 600 kron, katere je župnik prav tako mirno brez dovoljenja odbora vzel. Zadnjih 200 kron pa dal g. Schoschteritsch kar Jakobu Petroviču v Ložv češ, saj je konsum tako dolžan imenovanemu župni sestniku.

Ko je društvo videlo, da se je ta za društvo tako izborna kupčija vsled farške „zasluge“ porušila, je sklenilo prostovoljno dražbo (licitirango), pri kateri so prodajali blago brez izjeme vsakemu in celo za ceno. Kaj so se brigali tisti ljudje, ki so imeli tak ločilno besedo pri društvu, če so imeli člani izgubo. In zares se jim je posrečilo prodati blago, za katero je dalo društvo samo najmanj 2500 kron, za kar so prej imeli 4000 kron, tako da je imelo društvo nad 80 procent izgube, da je izgubilo pri 400 kronah skupička 2100 kron. Seveda sedaj niso mogli vrniti g. Schoschteritschu njegovih 1000 kron. Zastonj hodil ta gospod sedaj okoli načelnika župnika Kralja, ki se poprej ni prav nič pomišljal sprejeti hrbtom blagajničarja in brez odbornega dovoljenja kar 800 kron na račun kupnine, tisti Kralj sedaj sedaj zvijal in zagovarjal nasproti gospodu Schoschteritschu, da ne sme razpolagati z denarjem brez odborovega privoljenja. G. Schoschteritsch je bil toraj ro moran tožiti. Med tem je pa prvim konsumarskim glavni postal dolg čas po konsumu. Zato so zložili — najk menda blagajnik učitelj Vrunker — 500 kron, kateri konsumu — „posodili.“ S tem zneskom so nakupovali blaga in so začeli zopet trgovati. Med tem časom se dozorela tožba g. Schoschteritscha do sodbe. Gospod Schoschteritsch je zarubil to na novo kupljeno blago, katero se je potem prodalo na javni dražbi zopet za seveda za komaj polovico cene. Toraj zopet ni izguba za konsumarje, kateri bodejo plačevali, v bode smrdelo! In to se vse godi v Leskovcih, ubogih Halozah, katere že tepejo itak vse nadle. Leskovčani, povejte ali Vas ni „Štajerc“ vedno vedno svaril pred tem konsumom? V drugih krajih kjer še životarijo tudi klerikalni konsumi, naj preberejo kmetje ta članek natanko, da se jim bode tako godilo, kakor se bode na skorem godilo ubogim leskovškim konsumarjem.

Vojška med Rusi in Japonci.

Na morju.

Kakor se strinjajo vsa poročila, jadra rusko ladje, katero se je združilo s tretjim, tako zvanim ruskim brodom, proti Vladivostoku. Roždestvenski, ruski admiral se je toraj izognil skrajno nevarni poti mimo otoka Formosa in jadra med filipinskimi otoki dalje. Ker celi svet ve, kje je japonski admiral Togo s svojimi ladjami, ne more seveda tudi nihče vedeti, ali bode prišlo do spopada med sovražnima ali ne. Mogoče, da se bode bila odločilna bitka na morju še le pred Vladivostokom.

Iz Mandžurije

Med zadnjih dneh ni bilo nikakega važnejšega poročila. Tam se pripravljata nasprotnika s vsem naporom v zadnji, odločilen boj.

Po najnovejših poročilih so pripravljeni Japonci napad Rusov. V prednji njihovi vrsti stoje tri bojeve popolnoma pripravljene armade, v rezervi stoji še ena armada. Vrhovno poveljstvo se nahaja južno od Pekina. Zapadno od reke Ša do mandžurske meje so razvrščene močne hunguške čete, katerih naloga je preprečiti, da bi Rusi obšli japonske pozicije.

Vest, da so Japonci preko Mongolije obšli rusko ozemlje, se vzdržuje. Kakor brzojavi Linevič, vrhovni ruski poveljnik, potisnila je 4. t. m. japonska vojska ruske predstraže že proti severu. Zopetna odločilna bitka se bode v kratkem pričela.

Spodnještajerske novice.

Novi okrajni šolski svet. V seji okrajnega zastopa ptujskega dne 10. t. m. so izvoljeni z ogromno večino glasov sledeči gospodje v okrajni šolski svet: Josef Ornig, dr. Fichtenau, Simon Hutter, Max Straschill in Joh. Steudte.

Zopetno klerikalno ovaduhštvo. (Ljutomer) Kako močno črtijo naši klerikalčki vse, kar je druge narodnosti in kako brezvestno postopajo posebno proti Slovencem, samo da bi pomagali nekemu svojemu somišljeniku, se je pokazalo pred kratkim zopet prav jasno gledè ljutomerške okrajne sodnijske. Klerikalni poslanec Žičkar se svojimi tovariši je pritožil v državni zbornici, češ vodstvo okrajne sodnijske v Ljutomeru je odklonilo iz nacijskih vzrokov imenovanje nekega doktora Hloupeka sodnijskim zdravnikom. Na to je odgovoril vodja justičnega ministrstva po vsebini tole: Pri c. kr. okrajni sodnijski v Ljutomeru so trije zdravniki nastavljeni kot sodnijski zdravniki in sicer dr. Varda (Italijan), dr. Farkaš in dr. Lebar (oba Slovenca). Ker trije sodnijski zdravniki popolnoma zadostujejo, ni se ustreglo imenovanju dra. Hloupeka. Ko je zbolel g. dr. Farkaš, nadomestil se je samo začasno od dr. Michelitscha.

Da se je za ta posel izbral ravno ta gospod, a ne dr. Hloupek, se ni nikakor zgodilo iz nacijskih ozirov, temveč bilo je to utemeljeno. Dr. Hloupek je bil še le tekom leta 1904. od kazenske sodnijske kaznovan, ker ni naznanil — kar bi bila njegova dolžnost — sodnji neke težke telesne poškodbe. Že v letu 1902 imel se je dr. Hloupek radi enakega prestopka zagovarjati. Radi tega je dalo okrajno sodišče v Ljutomeru prednost dru. Michelitschu, pritožba je toraj neutemeljena. — Kakor ta odgovor kaže, niso imeli klerikalni poslanci niti ne trohice pravice pritožiti se proti vodstvu okrajne sodnijske. Cela pritožba ni bila toraj ničesar drugega, kakor ovaduhštvo napeljeno proti vodju dotične okrajne sodnijske, kateri ni njihove narodnosti, ni njihovega mišljenja. To je bil zopet javni škandal, katerega tukaj pribijemo javno. Za naše kmete pa bode tudi zanimivo, ako jih zopet opozorimo na to, kako pridno skrbijo njihovi, toraj kmetički poslanci za svoje dohtarčke. Ker se je s polno pravico odbila prošnja dohtarju Hloupeku, spraviti so mu hoteli na vsak način in celo s pomočjo državne zbornice lep zaslužek sodnijskega zdravnika. Toraj tistemu Hloupeku, ki je za časa volitev v državno zbornico prav vroče agitiral za izvolitev teh poslancev. Seveda roka roko umiva! Tako toraj postopajo ti ovaduhi! Samo da bi spravili svojemu volilnemu agentu boljši zaslužek, žrtvujejo vse. Če pri tem svojem prizadevanju drugemu poštenjaku po krivici škodujejo ali ne, to jim je vse eno, če ga spravijo ob krih ali ne, tudi to jim je vse eno, samo da so storili svojemu somišljeniku kako uslugo. Taki ljudje so sebični ovaduhi prve vrste! Kmetičko ljudstvo, kedaj pa se ti ljudje potezujejo za tebe? Ljudstvo, kedaj se bodeš zdramilo iz svojega spanja, kedaj si izvolilo druge zastopnike?

Okrajni zastop v Rogacu v naprednjaških rokah. Dne 1. t. m. vršile so se volitve v okrajni zastop rogački. Čeprav so si prizadevali klerikalci in prvaki na vse kriplice, da bi ga za sebe pridobili, vendar se jim ni posrečilo. Izvoljenih je bilo 13 naprednomislečnih in 11 klerikalcev. Živeli napredni volilci!

Častnim občanom mesta Ptuja je bil imenovan vitez pl. Pramberger, ces. in kr. polkovnik v pokoju. Gospod Pramberger je bil do 1. t. m. ud ravnateljstva ptujske mestne hranilnice. Častnim občanom je bil imenovan, ker je jako radodarno in nesebično podpiral različna društva in podjetja mesta Ptuja.

Uboj v Budini in sodba o njem. Kakor smo poročali svoj čas, se je vršil na cesti iz Ptuja proti Budini dne 21. decembra p. l. veliki pretek, pri katerem je zadel eden izmed pretepačev nekega Janeza Levičnik tako nesrečno z nožem v vrat, da je bil ta takoj mrtev. Dne 26. p. m. morali so se pred mariborskim okrožnim sodiščem radi tega uboja razgovarjati sledeči: Ignac Levičnik, kočarski sin iz Markovec, Andreas Levičnik, tudi kočarski sin iz Markovec, Osvald Štrafela, posestnikov sin od Sv. Marka in Andreas Levičnik, kočar v Zabovcih. Pri tepežu bila sta Osvald Štrafela in Andreas Levičnik (iz Zabovce) tudi težko ranjena. Vsi so se bili, kakor smo poro-

čali napili v Ptuj v različnih krčmah, pili so posebno mnogo žganja. Radi neke malenkosti prišlo je do pretepa. Ker ni bilo drugih prič, ni se moglo natančno dokazati, kateri je bil prav za prav kriv uboja. Sodnija je obsodila vse štiri obdolžence in sicer je dobil Osvald Štrafela 18 mesecev težke, poostrene ječe, Andreas Levičnik iz Markovec 15 mesecev, Ignac Levičnik in Andreas Levičnik (iz Zabovc) vsaki 4 mesece. Vsi ti so strastni žganjepivci, klerikalci in pristaši mariborškega „Slovenskega Gospodarja.“ „Gospodar“, to imaš sadje tvoje hujskarije, tvojega širjanja „ljudske omike!“

Požarno društvo v konkurzu. Kakor se nam poroča iz Krajncice pri Sv. Juriju ob juž. železnici, je zabredla tamošnja prostovoljna požarna bramba v konkurz. To društvo je stalo svoj čas, dokler je imelo nemški komando na prav močnih nogah. Toda začeli so za nje „skrbeti“ klerikalci in celjski prvaki. Ti so seveda poskrbeli najprvič za slovensko komando in za to, da so se iz društva vsi tisti odstranili, katerim ni bilo za mednarodno hujskarijo. Uspeh nadaljnega njihovega oskrbovanja se je pokazal prav sijajno v zadnjih dneh. Vso orodje in vse priprave, sploh vse, kar je društvo imelo, se je pred kratkim dražbenim potom moralo prodati. Prebivalstvo iz Krajncice naj se zahvali celjskim prvakom za to, da sedaj nima več požarnega društva.

Umrli je dne 28. p. m. na Bregu pri Ptuju veleposestnik gospod Franc Leskoschegg, star še le komaj 41 let. Umrli si je bil pred kratkim poškodoval svojo roko, a vendar pa je bila rana že skoraj popolnoma zacelila. Nekega dne pa je hotel njegov hlapec gnati iz hleva žrebca. Ker ga ni mogel ukrotiti, priskočil mu je g. Leskoschegg na pomoč. Čeprav je bil g. Leskoschegg velikanske telesne moči, vendar tudi on ni mogel žrebca ukrotiti. Kakor besna je skočila žival na njega in mu je vlomila ravno bolano roko. Rana na roki se je vnela in ker si g. Leskoschegg ni pustil odrezati roke, misleč, da bode drugače ozdravel, moral je umreti, zares prerane smrti. V nedeljo, dne 30. p. m. vršil se je njegov pogreb, katerega se je vdeležila ogromna množica ljudi. Prerano umrli bil je jako ljubeznjiv mož, in navdušen naprednjak. Napram prijateljem bil je velikodušen in požrtvovalen, kakor malo kedo. Nemila usoda ga je zadela zares v veliko škodo naprednjaštva. Naj mu bode zemljica lahka!

Jako delaven župan. Planina (Montpreis) bode od 1. januarja 1906 naprej fara za sebe, ravno tako bode dobila v kratkem vodovod. Obojno je dosegel s svojo izvanredno delavnostjo tamošnji naprednjaški župan gospod Ludovik Schescherko. Občna želja prebivalcev iz Planine je, da bi se posrečilo temu delavnemu in spoštovanemu županu doseči, da bi dobila Planina okrajno sodnijo, kar je zares tudi silno potrebno, saj morajo na primer kmetje iz Dobja skoraj celi dan potovati, poprej ko pridejo pred sodnika. Vrlemu županu kličemo mi: „Le tako naprej v čast naprednjaštva!“

Poduk v nemškem jeziku želijo. Iz Huma pri

Ormožu se nam piše od par naprednjaških mož, so sklenuli tamošnji kmetje zahtevati odločno v razredu poduk v nemškem jeziku. Med drugim piše tako le: „Nam se je pred kakimi 30 leti, ko smo miru živeli, mnogo boljše godilo. Sedaj pa, ko se raztrosilo med nas sovražstvo, posebno proti nemškemu narodu, ne pride k nam več nobeden nemški kupec, kar je za nas velika škoda, zakaj naši pridohtarčki in farji nam ne odkupijo ničesar. A sihmal mora postati pri nas drugače. Mi čisto ne potrebujemo tega hujskanja proti Nemcem, pa vili se bomo na lastne noge, naši otroci pa morajo znati nemški, tako, kakor so se hujskali učili nemškega jezika in si z njim pridobili veliko kruh!“ Zares to pismo nas je razveselilo in to je bolj, ker prihaja iz kraja, kateri je obdan okoli okoli od klerikalnih sovražnikov. Vrli, trezno leči možje, le tako naprej! Ako hočete, da se bode tem preje dovolil nemški poduk, skličite se in sklenite v njih, da odločno zahtevate ta poduk. Tihi sklep pa pošljite na c. kr. okrajno glavarstvo, katero mora takoj Vaši želji ustreči. Bog daj, da se tudi v drugih krajih začelo tako lepo vedeti kakor na Humu pri Ormožu!

Fara brez duhovnika. Kakor se nam poroča, zapustil župnik v Stopercih svojo faro, ker se mu ponudila boljša fara, namreč Marija v Puščavi. Sedaj je sedaj brez duhovnika, cerkev toraj brez Najsvetjšega. Seveda se ne zmajnka takih tepcev, ki živijo tamošnje naprednjake, češ ti so krivi, da sedaj fara brez duhovnika. „Štajerc je temu kriv, tako vpijejo drugi. To je grozno nespametno! morda „Štajerc“ in naprednjaki imajo na skrbi, dobi vsaka fara o pravem času duhovnika, ako njen duhovnik zapusti in se preseli na boljšo faro. Ker je ljudstvo jako razburjeno, priporočamo t. potom častitemu gospodu dekanu v Rogacu, naj se skrbi, da bode fara prej ko slej dobila duhovnika, se bodejo duhovi pomirili.

Toča v Halozah. Dne 9. t. m. popoldan se v gornjih Halozah vsula toča in je poklestila vinograde in polja popolnoma. Uboge Haloze!

Dopisi.

Dobje pri Planini. Župnikova „gšeftfürerca“ še s tem, da jo je „Štajerc“ pokrtačil, baha. To najbrž radi tega, ker ji je všeč, da zdaj tudi ljudje vedo, da si ona in župnik Vurkelc nista — kar ta župnik ni hotel priznati. To je tudi nekoč sama nekako potrdila, ko je ustila dobesedno sledeče: „Kdor našega gospoda digne, nega pastirja razžali, ta razžali mene!“ To zares prav radi verjamemo, ker vemo, da sta se v Gornjemgradu rada — videla, še več, takoj, ko kupil župnik tukaj hišo, že je bila Malika tu. Dobju v novi štacuni. In tako silo je imela pri sebi, da še niti svojemu gospodarju, pri kateri je bila do tedaj v najemu, ni imela časa povedati kam da gre. In ko se je govorilo, da misli župnik oditi na drugo faro, je hitro bila ona tudi tam,

pregleda, če bi se ne dal tam začeti kak „gšeft“. Župnik pa jej je za to tudi hvaležen. Na vse kriplje prizadeva goniti ljudi k njej v štacuno in jih s tam odganjati drugim, poštenim štacunarjem. A drugače pa postopa župnik z organisti. V petih letih Vurkelčevega tukajšnjega gospodarstva so bili že štirje tukaj, vmes pa še je poteklo več mesecev, ko ni bilo nobenega. Nad vsakim se zdira, da je strahota, a vseč pa mu je na videz le tisti, ki zna prav pošteno lagati in — obrekovati. V svoji pravi poboli pokazal se je pa Vurkelc lani. Skoraj pol leta je bil tukaj organist, ki je v občno zadovoljstvo upravljal svoj posel. Mož je umrl in po njegovi smrti je oskrbovala njegova žena petje in mežuarijo. Na zimo je uboga vdova poslala dva moža, da bi pobrala za njo običajno bero. Sirota s svojimi šestimi otročiči že ni imela česar jesti. Župnik to izve, postavi pobirače in prepove iti po beri. Vdova se pobe in gre k cekmoštiu, naj bi ji ta naložil otroke, da jih zapelje k bratu. Tega pa župnik vendar ni pripustil, ker se je bal, da bi otroci v hudi zimi na rozu znali zboleti. Za to seveda mu ni bilo, če bi od lakote pomrli! Naposled je župnik vendar dovolil iti po beri, toda naročil je, naj se za mežnarjevo družino pobira samo fižol, seveda, ker bi drugače za župnika ostalo premalo pšenice. Toraj uboga mežnarjeva vdova s šestimi otročiči bi ne smela iti po zasluženi beri, sit župnik pa pobira vsak čas že plačano bero, razven tega pa še si pusti od ljudi plačati vsaki najmanjši pot, ki ga stori za svoje farane. In ravno ti le imajo več dolgov, kakor slame na strehi! Toda kaj briga to župnika? „Le dajte, le dajte s tem si bodeite zaslužili nebesa!“ Kaj bi pa bilo, ko bi si župnik sam hotel na ta način služiti sveta nebesa?

Iz Kalobja pri Celju. Celjska žaba po imenu „Domovina“ piše z dne 14. p. m. med drugim sledeče:

Št. Jur ob juž. železnici. V naši sosedni župniji na Kalobji je močno razširjen ptujski „Štajerc“; slišal sem, da ga je čez 20 iztisov. Razširja ga ondotni obč. tajnik Franc Dobovišek in trgovec Grasseli. Drugih časopisov je pa tam prav malo. Ljudstvo je v narodnem oziru strašno zaspano. Jako koristen in nujno potreben bi bil večji političen shod, na katerem nam bi poslanci malo razjasnili položaj in oteli narod zmot, v katere jih pelje „ptujska krota.“

Mi Kalobčani prosimo, da priobčiš dragi nam „Štajerc“, na ta dopis sledeči naš odgovor. Prvič je debela laž, da bi se bil vposlal ta dopis od Sv. Jurja ob juž. železnici, temveč je resnično, da ga je sestavil s svojo zabito klerikalno bučo neki dopisun celjske žabe iz Kalobja, kateri nam je prav dobro znan. Da je pri nas razširjen „Štajerc“, to je znamenje za to, da se je začelo med nami daniti, da se potezujemo za napredek. Ako bi širila občinski tajnik gospod Franc Dobovišek, kateri že slušbuje vestno veliko let med nami in gospod trgovec Grasseli zares „Štajerca“, potem bi njima morali biti za to samo hvaležni. Ta dva gospoda pa se ne moreta pečati z razširjevanjem našega „Štajerca“, ker sta itak preobložena s skrbmi in z delom. Napadata pa se v celjski žabi najbolj radi tega, ker ne širita klerikal-

nih časopisov. Tako je dobil, kakor smo slišali v mesecu februarju naš občinski tajnik gospod Dobovišek iz pošte od Sv. Jurija ob južni železnici več klerikalnih časopisov, kakor so „Gospodar“, „Naš Dom“, kranjska cunjia in „Domovina“. Ker je občinski tajnik poštenjak in ker ni hotel brati neumnostij priobčenih v teh listih, vrgel je imenovane liste v peč, ker bi bili celo v stranišču nevarni. Zato se seveda napada sedaj v teh listih. Kar pa se tiče zadnjega stavka gori deloma priobčenega dopisa celjske žabe, je ta zares že skrajno neumen. Potreben da bi bil za nas kaki večji političen shod? Čemu le neki? Morda za to, da bi nam skalil mir, v katerem smo do sedaj živeli? Le naj nam pridejo prvaki ali pa njih črni bratci s kakim političnim shodom! Nagnali jih bomo, kakor pse, ker hočemo složno in mirno živeti, kakor do sedaj. Dopisunu pa svetujemo, naj pometa raji smetje pred svojim pragom, ker tam ga je dovolj. Najboljši odgovor na to izzivanje pa bode ta, da bomo od sihmal čitali še bolj temeljito tebe dragi nam „Štajerc“ in se bomo naročevali na tebe še bolj pridno, kakor do sedaj. Vsaki izmed nas naročnikov bode priskrbel še novega naročnika, naj se potem napenja celjska žaba tako, da bode počila, kakor tista v basni, ki je hotela biti volu enaka. Da nismo zaspani, kakor nas nazivlje dopisun celjske žabe, to ve vsakdor, dokaže pa to najbolj naše navdušenje za „Štajerca“, zakaj neovržena resnica je, da veje tam, kjer se ljudstvo navdušuje za ta list duh prostosti in svobode, duh napredka! Ljudstvo pa, katero se je začelo brigati za svojo duševno prostost, za svoj napredek, tako ljudstvo gotovo ni zaspano. Toraj pa le berimo „Štajerca“, naročujmo ga, zakaj to je le edino v naš korist in v korist našega bodočega roda.

Naprednjaki iz Kalobja.

Od sv. Urbana pri Ptujju. Dne 30. aprila t. l. smo imeli tukaj novo sveto mešo ali primicijo. Daroval jo je gospod Potočnik Franc iz reda sv. Frančiška. Od vseh strani je prišlo veliko ljudstva, da bi se vdeležili nove daritve. Pridigoval je častiti gospod prošt iz Ptujja. Da, to je pridigar, da je malo takih! Vse, staro in mlado se je radovalo in veselilo lepih in podučljivih besed pridigarja. Gospod prošt je omenil med drugim tudi, kako srečen je duhovnik, kateri se ne meša v strankarski boj! Da, zares Ptujčanom se mora častitati, da imajo tako ljubeznjivega in spoštovanja vrednega, miroljubnega gospoda kot dušnega pastirja. Oh, kako drugačni so naši gospodje. Ljubi Bog naj ohrani milostljivega gospoda prošta Ptujčanom in celi ptujski dekaniji še mnoga leta prav zdravega in čvrstega!

Od sv. Jurija v Slov. gor. Dragi „Štajerc“, zopet te prosimo, da nam priobčiš ta le dopis, da bode svet zvedel kako žalostno se nam godi. Ob času več kakor 30 let tukaj bivajočega in zdaj že pokojnega častitega gospoda župnika Rantaša ni bilo kaj takšnega slišati v naši fari kakor dandanes. Mi farani smo mirno živeli, tudi ob času kakih volitev ni bilo

slišati o nikaki agitaciji med nami, dandanes je seveda vse drugače! Že več mesecev pred kakšno volitvo se napadajo osebe naprednjaškega mišljenja na nesramotne in nespodobne načine v smrdljivi kranjski cunji in to le radi tega, da bi si klerikalci pridobili za prihodnje volitve par glasov. Temu je kriva samo farška hujskarija, katero pa ti hočemo pri priložnosti bolj natanko opisati. Danes pribijemo javno samo to, da se mi naprednjaki nočemo in ne bomo pustili nadalje voditi za nase, ne, prišlo bode kmalu do skrajnosti. Toraj pa klerikalci na svidenje!

Sv. Miklavž pri Ormožu. Farška nestrpnost nima konca in ne kraja. Pri nas je dosegla že zares vrhunec. Za časa velikonočne spovedi je moral skoraj vsaki, kateri bere „Štajerca“, našemu župniku in kaplanu v spovednici trdno obljubiti, da bode ta list opustil in da ga ne bode več čital, drugače ni dobil odveze. Ja, to pa je že zares preveč! Ali župnik in kaplan ne verjameta, da je v bližini namreč v sveti hostiji, Tisti pričujoč, kateri vse vidi in vse vé? Ako verjameta, kako se potem drzneta baviti se na tem svetem mestu s politiko? Ako pa ne ne verjameta, kdo jima potem daje pogum, stopiti vsaki dan pred oltar? Iz naše prižnice (kancelna) se sliši večkrat, da tista hiša, v kateri se čita „Štajerc“, ni kristjanska hiša. To je stara pesem, tudi stara oslarija! Zakaj, „Štajerc“ ni bil nikdar proti naši sveti veri. Sploh pa bi po tem takem moral biti naš farovž najbolj nekristjanska hiša, zakaj v njem se, kar je dokazano, prebira najbolj temeljito „Štajerc“. Ali naj povemo, kateri „Štajerčev“ naročnik mora takoj, ko dobi „Štajerca“, zanesti svoj list v farovž? Župnik Meško, primi se za nos in pomisli, da nimaš nikake pravice braniti nam čitanja lista, katerega sam kaj radovedno in temeljito prebiraš. Ti kaplan Bratušek pa, ti pa bi moral celo o „Štajercu“ molčati kakor grob, drugače se ti kaj lahko pripeti, da bodeš v njem prav pošteno „pobiksan.“ Bratušek, ti misliš, da nam ni znano, da imaš ti prav debelo znanje z učiteljico, „lepo“ Ančiko? Ja, veš ljubi „Štajerc“, da je kaplan Bratušek nekoč prijel gospico učiteljico za roko in jej rekel: „Gospica, kako se počutite danes, kako vam danes bije vaša žila?“ Na to mu je odgovorila učiteljica tako le: „Dobro, mo j gospod kaplan, jaz sem sanjala celo noč od vas!“ — Kaj le neki pomeni to? Toda o tem in o daljnem danes hočemo molčati, ker upamo, da Bratušek ne bode več zmerjal (šinfal) „Štajerca“ ne v spovednici, ne na kancelnu, ne v krčmi, tudi ne pri — učiteljici. Župniku Meško-tu pa zamašimo pri priložnosti usta na sličen, izdaten način! Toraj za danes dovolj, prihodnjič več. Več faranov.

(Opomba uredništva: Kdor zmerja naš list in brani, da bi ga drugi čitali, a sam pa ga na tistem temeljito čita, je — tepec!)

Sv. Vid pri Ptuj. Pred kratkim vršile so se pri nas občinske volitve. Čudno, še nikdar ni bil naš duhovni oče in župnik Brdnik tako delaven, kakor za časa teh volitev. Naš farovž je agitiral na vse kriplje, a mi farani nismo pričakovali od te agitacije ničesar dobrega. Že prvo večer je letal župnik po

Pobrežah in zganjal volilce v neko tamošnjo krčmo. Prešnja leta je opravljal ta posel sedajni far „grajzlar“ — a letos mu ga je prevzel župnik. Župnikova delavnost zdela se nam je tembolj čudna, ker župnik ni eden izmed tistih, kateremu bi delo posebno dišalo. Namesto pridig prebira navadno pastirski list, da, niti na praznik sv. Jožefa in praznik čiste Marije Device ni pridigoval. O župnikovem tamošnjem nauku pri nas ni sluha ne duha, ali nam je potem čuditi, da se množi pri nas vedno več število nezakonskih otrok? Vrhunec župnikove brzižnosti napram naši fari pa smo imeli priložnost opazovati o veliki noči. Ko je bilo treba iti blagoslavljat kruha in mesa — odpeljal se je župnik. Šel ni niti kam. In cele velikonočne praznike nismo videli. Precej po praznikih pa se je zopet vrnil. Toda glej, ni si upal, da bi se bil peljal na ravnost po ulici, ne, peljal se je zadi okoli hiš in do tako skrivoma vrnil v farovž. Kakor smo zvedeli, bil je neki v Vurbergu in je prosil tamošnjega župnika, da sme ostati čez praznike pri njem. Neki takega župnika pa zares nima nobena fara, ki bi ste ravno za časa tako velikih praznikov zapustil. Vse do čast našemu staremu župniku v pokoju in našem ob kaplanu, katera sta si prizadevala na vso moč, da sta opravila te dni tudi tisto delo, katero bi bil imel opraviti župnik. Pa naj nam pride župnik pokor zbirco, videl bode, kaj se bode njegovim berihondam pripetilo. Andraš, idi v kloster, za faro itak ne mara raz fara pa ne za tebe. Pa idi prihodnjič v Vurbergo zbirce pobirat. Dragi „Štajerc“, to smo ti poročali in te prosimo, da nam svetuješ, kaj nam je za stogotriti, da se rešimo župnika, ki tako z nami postopajo.

Več faranov. bla

(Opomba uredništva: Naznanite celo zadevo pismeno naš konventu minoritov v Gracu in na Dunaju in če ta dva ne ustrezeta Vaši želji, knezoškofu v Mariboru. Ako obojno ne bode ničesar pomagalo, pridite v uredništvo.)

Razne stvari.

Cerkvene pristojbine, knjige, v katerih je natanko predpisano, koliko se sme računati od farovža za kako cerkveno opravilo, dobe se skoraj v vsaki knjigarni. Naše upravništvo jih ne sme prodajati, pač pa rado naznani na vprašanja, kje se dobijo. Treba je priložiti za odgovor znamko (marko) ali pa dopisnico.

Še o mrtvih lažejo in mečejo po njih blato ti klerikalni hinavci. Kakor smo poročali, se je na Dunaju pred kratkim zavoljo bolezni na živcih ustrelil državni poslanec ptujski, mariborski i. t. d. gospod Wolffhard, jako zaslužen mož. Sedaj po njegovi smrti, raztrosili so klerikalci v svet, da se je ustrelil radi gmotnega denarnega položaja, zavoljo katerega bi bil imel opraviti najbrž celo z kazensko sodnijo. Zopet debela, nesramna laž in to o — mrtvem, velezasluženem možu, seveda ker je bil naprednjaškega mišljenja. Še le kratek čas pred smrtjo dobil z

g. W. pismo, v katerem je bilo nad 15 tisoč kron. Pismo je odprl, dejal je v kuvert in zapisal na njega: Lastnina grofa Draškoviča." Ravno tako so našli tudi hranilnično vložno kajigo, katera se je bila g. W. izročila, popolnoma v redu. Denarja in vrednostnih reči so našli 1432 kron. Knjige bile so vse v redu. Konkurz, kateri se je napovedal glede premoženja g. W., se bode vsled sklenjene poravnave v kratkem končal. O mrtvih lagati in metati po blato, to je lumparija, katere so zmožne le zakurke, podle duše.

Schillerjeve slavnosti. Celi veliki nemški narod je slavil dne 9. t. m. svojega velikega pesnika Schillerja. Ta dan je minulo namreč ravno 100 let, kar je umrl ta veliki mož. Pač s polno pravico se spominja veliki sosečki narod tega svojega sina, ker je bil eden največjih duševnih velikanov, kar jih je sedaj sploh živelo. Trajen, večni mu spomin!

Zraščeni dvojčki. V vasi Ivancu pri Varaždinu je pred kratkim porodila neka Jela Gotal dvojčki, ki sta bili zraščeni in sta v eni noči umrli. Deklici sta bili zraščeni s trebuhom tako, da sta imeli le en trebuh, a glavi sta se gledali z obrazom v obraz. Roke in noge so bile dobro razvite. V sredini sta bili opaziti le eden spol in sicer ženski.

Varujte ptice. Ravno sedaj gnjezdijo naše prelepe ptice pevke. Stariši in učitelji, skrbite za to, da ne bode mladina, kakor je to žalibog navada, razdirala gnjezd in ne bode lovila mladih ptičev, ker to v škodo Vaše sadjereje. Vsakdo, ki se je prenehal, koliko požere samo en mladič mrčes, bode toovo skrbel za to, da se take surovosti ne bodejo nanjale od mladine, surovosti, katere jej gotovo ne škodijo tudi ne njenega čustva. Imejte v svoj korist miljenje z nedolžnimi, prekornimi pticami!

Velika nesreča v gorah. Trije izurjeni graški hribolazci (turiisti), vseučilišni profesor dr. Viktor Alf pl. Glanwell, privatni docent dr. Leo Petritsch in deželni računski oficijal G. Stopper so plezali nedeljo v kljub deževnemu vremenu na najvišji skalnati greben v „Hochschwabu“. Bili so zapaj na vrvi navezani. Ali je pridrvil snežni plaz, ki je večji kamen, ali pa je kateremu izpodrsnilo, iz njene krčme videli so, kako se je blizu vrha grebena zavrtelo nekaj večjega, črnega v zraku ter izginilo v nad 400 metrov globok prepad. Bili pa so to imenovani hribolazci. Trupla ponesrečenih našli popolnoma razbita, tako, da so jih morali spraviti v rečah (žakljih) vdolino.

Gospodarske in gospodinjske stvari.

Nekaj o peronospori, o škropljenju in žveplanju. Razpote o pravem času! — Peronospora ali strupena gliva, ki se je zanesla k nam pred 25 leti iz Amerike. Od takrat napada redno vsako leto listje in grozdje po naših vinogradih. Proti tej bolezni je edino sredstvo raztopina modre galice (bakre-

nega vitrijola). Ker bi ta raztopina listje ožgala, primeša se ji nekoliko vapna, da se njena kislina odstrani. Mesto vapna rabijo nekateri tudi sodo, ker se pa soda tudi na listju prehitro raztopi, zaleže tako pripravljena galica manj časa. V prvo je škropiti, ko se razvijejo na mladju 3 do 4 listi, ko postane toraj mladje približno 20 cm dolgo. Če škropimo, ko se pokaže že bolezen, ne moremo več rešiti napadenih trtnih delov. Za prvo škropljenje vzeti je na 100 l vode približno $\frac{3}{4}$ do 1 kg. modre galice in ravno toliko ugašenega vapna. Galica se ne sme topiti v vroči vodi. V drugo je škropiti pred cvetom. Na 100 l vode priporoča se za drugo škropljenje 1 do $1\frac{1}{2}$ kg galice. V tretje se škropijo trte po cvetu, v četrto in v peto v presledkih 2 do 3 tednov. Za to škropljenje vzeti je vedno manj galice. V nižavah, kjer je velika navadna rosa, ki povspešuje kalenje peronospor, škropiti je z bolj močno raztopino in večkrat nego v gričih, kjer je malo rose. Vshodni vinogradi so manj podvrženi peronospori nego zapadni, ker se jutranja rosa tu prej posuši. Če škropiš v gorkem solnčnem vremenu, lomijo vodne kapljice, podobne stekleni leči, solnčne žarke in s takim škropljenjem trte lahko osmодиš. Če žveplaš v rosi, se žveplo na trti zmoči in napravi nekako škorjo, ki proti grozdni plesnobi skoraj nič ne zaleže. Zato je najboljšo škropiti v bolj hladnem, nekoliko oblačnem in vetrovnem vremenu, žveplati je pa potem, ko se je posušila jutranja rosa in je pričelo solnce pripekati. Le v vročini se žveplo razkraj in zaleže. Z mirno vestjo žveplamo toraj lahko tudi takrat, ko solnce najbolj pripeka. Seveda ne smemo trte z žveplom kar posipati. S takim žveplanjem bomo trto ožgali. — Ali je v raztopini modre galice dovolj vapna, spoznaš lahko s pomočjo lakmusovega papirja, ki ga dobiš za nekoliko novčičev v lekarni. H raztopini modre galice vlevati je toliko časa vapneno belež, dokler pomodri (napravi plavega) rudeči lakmusov papir, če pomočiš majhen košček v raztopino. Ako imaš mesto rudečega, moder lakmusov papir, vlivaj belež toliko časa v galično raztopino, da ostane ta papir moder (plav) in ne porudeči. Raztopino je treba prej seveda s palico pomešati.

Pisma uredništva.

Mala Nedelja: Gotovo prihodnjič; Zdravi! — **Velika Nedelja:** Tudi prihodnjič! — **Sv. Juri ob Ščavnici:** Je prišlo za tokrat prepozno! Prihodnjič gotovo! — **Sv. Lovrenc v Slov. gor.** Koser pride v prihodnji številki pod krtačo.

Želodec prebavlja in čisti. Da pa zamore zadostiti obema svojima nalogama, ga ne smemo niti v enem niti v drugem oziru preveč napejati, temveč skrbeti, da se mu to dvojno delo kolikor možno olajša. Izvrstno sredstvo v ta namen je dra. Rose balzam za želodec iz lekarne B. Fragnerja, c. kr. dvornega založnika v Pragi, ker pospešuje prebavljanje in povzroča lahko odvajanje brez bolečin. Dobi se tudi v tukajšni lekarni gospoda Behrbalka.

Učni tečaj za drenažo. Mi opozarjamo naše bralce na razglas tičoč se tega učnega tečaja, katerega smo priobčili v današnji številki po naročilu štajerskega deželnega odbora.

Loterijske številke.

Trst, dne 29. aprila: 69, 27, 85, 28, 2.
 Gradec, dne 6. maja: 30, 59, 22, 3, 48.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Franc Jožefov

grenki vrelec (Bitterquelle) 66

je najboljša grenka voda. (Rabi se ta voda tudi med drugim v splošni dunajski bolnišnici.) Zaloga pri V. Schulnik v Ptuj.

Vozičke za otroke

v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata 184

Brata Slawitsch v Ptuj.

Cena: 12, 16, 20, 80, 36 do 40 kron.

Vozički so lično in močno izdelani, cena pa je jako nizka. Pismenim naročilam se točno ustreže.

Zaloga

199

Radenske slatine

(Radeiner Sauerwasser)

na debelo in drobno priporočata posebno gostilničarjem

Brata Slawitsch, trgovca v Ptuj.

Nihalna ura z muziko

94b

70 cm visoka, lepo politirana v lepi omarici iz orhovega lesa, z bogato izrezanim nastavkom kakor kaže slika, katera igra sama ob sebi ob vsaki uri najlepše različne melodije, valcerje, marše itd. velja z zabojem vred, v katerega se zapoka, samo 6 gl. 50 kr. Ista ura brez muzike velja 4 gl. 50 kr. Ako bje vsake pol ure in vsako uro 5 gold. Ako bje liki uri na zvoniku velja 5 gold. 50 kr. Velika nihalna ura, ki ima dva uteža (130 cm visoka) velja 10 gold. 50 kr. Za vsako uro se 3 leta pismeno jamči (garantira). Kar kupcu ne ugaja, se zamenja v drugo blago ali pa se pošlje na zahtevanje tudi denar nazaj. Te ure se razpošiljajo samo proti poštenu povzetju (Nachnahme) od prve in največje zaloge ur

MAX BÖHNEL

urar, Wien, IV. Margarethenstrasse 38.

Liferant c. k. uradnikov. Največja in najstarejša firma, ustanovljena v letu 1840. Zahtevajte veliki cenik z več kakor 1000imi podobami, kateri se Vam vpošlje franko in brezplačno.

Gumij za trsje cepiti

najfinejše in najboljše vrste, letošnjega izdelka, nadalje cevi iz gumija za škropilnice proti peronospori in take za pretakanje vina in piva, kakor tudi vsakovrstne druge izdelke iz gumija priporočata na debelo in drobno 220

brata Slawitsch, trgovca v Ptuj.

RAZGLAS.

V štajersko deželno sadje- in vinorejsko šolo Mariboru bode se v začetku šolskega leta 1905/6 j. z 15. septembrom t. l. sprejelo brezplačno učencev.

Prosileci morajo imeti na Štajerskem domovinsko pravico in biti najmanje stari 16 let.

Dotično prošnjo pismo morajo vložiti vsaj 15. julija t. l. o se bno (toraj vsaki sam) pri ravnateljstvu deželne sadje- in vinorejske šole v Mariboru. Prošnjo pismo je koleka (štampelna) prostora mora imeti naslov (adres) na štajerski deželni odbor. Priložiti je treba 1. krstni list, 2. domovnico (Hausmatschein) 3. spričevalo o stavljenju koz ali osepe (Impfzeugnis), 4. spričevalo, da je prosilec zdrav, 5. spričevalo dobrega obnašanja, 6. spričevalo, da je dovršil ljudsko šolo in konečno 7. ubožno spričevalo.

Vsaki učenec, ki se bode brezplačno sprejel v štajersko deželno šolo, se mora zavezati s pravomočnim reverzom, da bode, ko bode dovršil vinorejsko šolo (oziroma dopolnjeni vojaški službi) služboval vsaj tri leta na Štajerskem, ali pa da bode plačal za vsako iz teh treh let, katero bode bival razven Štajerskega deželni zaklad (Landesfond) ravnateljstvu vinorejske šole 200 kron.

Ustanove (štipendije) bodejo se v prvi vrsti delile tišim kmečkim sinovom, kateri se hočejo dokončati šoli vrniti na svojo domačijo in t. l. stalno živeti ter pomagati pri gospodarstvu.

Ta zadnja okolščina se mora v prošnji izreči in navesti.

GRADEC v aprilu 1905.

Štajerski deželni odbor

Pozor.

Na prodaj je lepa, moza sezidana hiša

stoječa ob glavni cesti, oddaljena od mesta Ptuj kakih 10 minut od mesta Ptuj. Hiša ima 4 stanovanja, 3 velike kleti in kuhinjo za pranje. Tik hiše je vodnjak z vrstno vodo, lep hlev, drvarnica itd. Kuhi se spada tudi 1000 štirirjaških metrov lepega vrta. Hiše je 11 let davka prosta. Letnega dobička razen lastnega stanovanja nese 400 kron. Hiša je prikladna za vsakega rokodelca, obrtnika, tudi za gostilničarja pa za kakega umirovljenca. Proda se radi presele posestnika po izvanredno nizki ceni. Pri kupni godbi treba bo plačati samo 1600 gl. Naslov (adres) posestnika pove upravništvo „Štajerca“.

Lepo posestvo in vinograd

v lepem kraju ljutomerskega okraja se takoj prodasta. Posestvo 23 oralov (joh) zemljišča, ima 2 viničariji in lepo zidanco (Herrenhaus). Vinograda z ameriškanskim nasadom je 4 orale (joh), 2 orala je nosnika, okoli 17 oralov njiv, pašnika, travnikov in gozda. Posestvo ugačalo najbolj kakemu penzionistu. Na posestvu se prerediti lahko do 10 glav goveje živine. Posestvo je daljeno en četrt ure hoda od okrajne ceste. Naslov (adres) pove upravništvo „Štajerca“.

Kolarska obrt 200

v mestu Ptuj se takoj proda ali pa da pod ugodnimi pogoji v najem. Naslov (adres) pove upravništvo „Štajerca“.

Lepo posestvo

v bližini sv. Jakoba pri Mariboru, ktero meri okoli 28 oralov (joh), se takoj proda tudi na dele. Posestvo ima jako dobre njive in travnike, redi se na njem lahko 8 do 10 glav goveje živine. K posestvu spada tudi veliki sadunostnik, vinograd in mladi gozd. Več pove J. Rola, Sv. Jakob pri Mariboru. 218

Učenec 204

dobrih starišev in z dobro šolsko izobrazbo, zmožen nemškega in slovenskega jezika, se takoj sprejme v trgovini Karl Tischler, Velenje (Wöllan).

Službe iščem 200

kot kočijaš pri kaki grajščini ali pa tudi kot logar. Za obojno sem popolnoma sposoben. Moj naslov (adres) pove upravništvo „Štajerca“.

Maslo, jajca 210

kupuje v vsaki množini Amalija Smyra, Wien, XVII. Elterleinplatz 7.

Ženitbena ponudba.

Premožen mož, čedne postave, posestnik, išče si tem potom neveste, katera naj bi bila stara 25 do 30 let in bi naj imela najmanj 4000 kron premoženja. Njegov naslov (adres) pove „Štajerc.“ 209

Ženitbena ponudba.

Ženiti se želi 28 leten fant, čedne postave, dobrega znanja in lepega obnašanja. Fant je posestnik, krčmar in štacunar v lepem kraju na Spodnjem Štajerskem. Išče si neveste, katera je zmožna nemškega in slovenskega jezika in katera je dobra kuharica. Premoženja naj bi imela par tisoč goldinarjev. Resne ponudbe, ako mogoče s sliko (fotografijo) blagovolijo se vposlati na upravništvo „Štajerca“ v Ptuj. 219

Majhna trgovina

z mešanim blagom, prav izvrstna, se takoj odda. Trgovina je na deželi in je pripravna posebej za takega, ki bi začel z trgovanjem. Odjemalec mora znati oba deželna jezika. Naslov (adres) pove „Štajerc.“ 260

Fant 221

dobi takoj kot hlapec službo. Star naj bi bil 14 do 16 let. Opravljal bi boljša dela. Zglašuje se naj pri Hans Strohmaier, vrvarju v Ptuj.

Lepo posestvo

obstoječe iz travnikov, njiv in vinogradov se takoj pod ugodnimi pogoji proda. Na posestvu stoji lepa zidana hiša, tik hiše hlev, v najboljšem stanu. Vse je krito z opeko (ciglom). Hiša ima 3 izbe, kuhinjo in shrambo za jedila. Tik hiše je lepi sadunostnik. 600 gl. lahko ostane vknjiženih. Več pove posestnik Janez Lechner, železniški služabnik na kolodvoru v Poljčanah. 223

Gostilnica 222

pri Mariboru, tik glavne ceste, en četrt ure hoda od mesta se takoj za prav nizko ceno proda. Poslopje je zidano, krito z opeko (ciglom) in ima več izb. Gospodarska poslopja so v najboljšem stanu in se lahko rede v njih goveja živina in svinje. Za gostilno je tudi dvorana za ples. V gostilni se iztoči mnogo piva, vina in tudi žganja. Istotako se proda tudi lepo

posestvo

oddaljeno pet četrt ure od Maribora. Posestvo leži ob veliki cesti in meri okoli 7 oralov (joh) in sicer rodovitnih njiv, travnikov. K posestvu spada tudi nekaj občinske paše. Na posestvu stoji prostorno poslopje. Cena mu je 3600 gl.

Nadalje je na prodaj:

8 lepih posestev.

Prav izvrstne reči. Cena jim je od 2400 do 5000 gl. Vse jako poceni. Povsod se lahko redi več živine. Daljna pojasnila daje: Franc Podlipnik, Thesen štev. 42, Maribor.

Razglas.

Z 1. septembrom 1905 pričel se bo na državni gozdarski šoli v Gusswerku pri Marija Zell 11 mesečni tečaj (kurs) in se bode v ta namen razdelilo

206

šest deželnih podpor

(štipendij) in sicer dve po 500 kron in 4 po 400 kron.

Prosilci teh štipendij morajo vložiti svoje prošnje pri štajerskem deželnem odboru v Gracu najpozneje do 1. junija tega leta. Tem prošnjam je priložiti:

1. Krstni list, s katerim se dokaže, da je prosilec že 17 let star in da 22. leta svoje starosti še ni prekoračil.

2. zdravniško spričevalo od okrajnega zdravnika, s katerim se potrdi, da je prosilec popolnoma sposoben za službo gozdarja v visokih planinah, osobito tudi, da imajo prosilci dobre oči in dober posluš. To spričevalo ne sme biti starejše kakor z dne 15. junija t. l. od poznej.

3. Potrdilo, da je prosilec dovršil z dobrim uspehom kako meščansko šolo, ali pa tri razrede spodnje gimnazije ali realke. To se mora dokazati z dotičnimi spričevali.

4. Potrdilo, da se je prosilec vsaj eno leto praktično vporabljal pri različnih opravilih gozdarskega, in gospodarskega ali katerega enakega obrta.

5. Domovinski list.

6. Spričevalo o nramnosti in dobrem zadržanju, če ta dokaz že ni doprinešen pod točko 4.

7. Spričevalo, da prosilec nima premoženja.

8. Svojci ali pokrevitelji prosilca se morajo zavezati s pravomočno izjavo, da bodejo, ako bi morda še bilo treba vzlic dosežene štipendije za ednajstmesčni pouk plačati več kakor štipendija zneske, to poplačali iz svojega. Ti zneski se bodejo plačevali po določilu šolskega vodstva in ravnateljstva v obrokkih.

Ta izjava mora se podpisati od tistega, ki se je zavezal plačati in še od dveh prič. Tudi se mora sodnijsko ali pri notarju legalizirati. Dalje se mora na tej izjavi od občinskega urada potrditi, če je tisti, ki se je zavezal plačevati zmožen plačevati prispevke, kateri bi se v zgoraj omenjenem slučaju zahtevali. Na prosilce, kateri zgoraj pod 1—8 navedenih pogojev ne morejo popolnoma izpolniti, se pri podelitvi štipendij ne bo oziralo, ker se taki pogoji tudi za sprejem v c. kr. gozdarsko šolo v Gusswerku zahtevajo.

Opomniti je še, da stroški za hrano, oskrbovanje, snajenje perila, potrebščine za podučevanje v teku ednajstmesečnega poduka znašajo približno 600 kron.

Približna določila, o uredbi te šole, poduku, hišnem redu in disciplini, pozvejo se lahko pri „K. k. Forst- und Domänen-Verwaltung in Gusswerk bei Maria-Zell.“

G R A D E C, dne 22. aprila 1905.

Štajerski deželni odbor.

Avenarius karbolinejum

je najpripravnejša snov za kolje, katera obvaruje les pred prhljivostjo. Kolje v vinogradu, namazano s to snovjo, trpi 5 — 6 krat delj, kakor navadno kolje.

Dobi se pri:

V. Leposcha v Ptuj.

Zahtevajte pri nakupu

Schiechtovo štedilno milo

z znamko „jelen.“

Ono je **zajamčeno čisto** in brez škodljive primesi. Pere izvrstno. Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Varstvena znamka.

Dobiva se povsod!

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne ponudi taka prilžnost.

600 kosov samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur tekoča precisaner ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imitiranim žlahtnim kamenom, 1 nastavek za smodke z jantarem (berenšteinom), 1 eleg. broša za dame (novost), 1 krasno žepno toaletno zrcalo, 1 usnjat mošnjiček, 1 žepni nožič z pravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, vse iz duplezlata z patentiranim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 5 reči, katere povzročajo pri starih in mladih mnogo smeha, 1 jako koristna knjiga, v kateri so zložena pisma, 20 reči za korešpondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se dobi z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo gld. 180. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej, skozi dunajsko razpošiljalnico Ch. Jungwirth, Krakau A/4. 1038 NB. Za neugajajoče se denar vrne.

50 vozov sena

za prodati. Vprašanja naj se naslovijo 187

Gut Rotenturm pri Radgoni.

Novozidana hiša

s petimi izbami, oddaljena kakih 15 minut od Maribora se takoj prav po ceni proda. Tik hiše je lepi vrt tudi nekaj zemljišča. V hlevu redi se lahko do 8 glav živine. Nadalje se proda lepo

posestvo 224

ki meri okoli 20 oralov (joh). Na posestvu stoji lepa hiša. Posestvo je oddaljeno od Maribora eno uro hoda. Celo posestvo je prav sposobno za kako mlekarstvo. Več pove **Anton Logarič**, Sv. Miklavž pošta Hoče (Kötsch) pri Mariboru.

Fotografije kot znamke

(marke liki znamkam na pismah) in dopisnice s sliko izdeluje po vsaki vposlani fotografiji po ceni

Otto Neumann

Prag, Karolinental št. 130.

Ceniki se pošljejo na zahtevanje brezplačno in franko. 214

Novozidana hiša

se takoj po ceni proda. Hiša je oddaljena kakih 20 minut od mesta Maribora, ima tri izbe, dve kuhinji, od katerih se lahko da ena izba in ena kuhinja proti mesečni plači 5 goldinarjev v najem. K hiši spada 1 oral (joha) obdelanega zemljišča. Cena je 2500 goldinarjev. Takoj plačati je treba samo 1500 goldinarjev. Vprašati je pisмено in ustmeno pri **Antonu Schmirmaul**, Thesen št. 163, Maribor. 163

Hlapec

215 ki je več nekoliko tudi nemškega jezika, se takoj sprejme v trgovini s specerijami in kolonijalnimi blagom **Josef Srimz** v Celju.

Lepo posestvo

v Savinski dolini oddaljeno 1/2 ure od mesta Celja se takoj pod ugodnimi pogoji proda. Posestvo meri 1 hektar 95 arov in 81 štirjaskih metrov. Na posestvu stoji enonastropna hiša s krasnimi sobami, ki so sposobne za stanovanje za vsako gospodo. Tik hiše stojijo gospodarska poslopja, katera so v najboljšem stanju. Tudi njive in travniki so v najboljšem stanju. Več pove lastnik **Gaspar Dernošek**, posestnik na Babnem št. 15 pri Celju. 213

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več take prilžnosti 33

500 komadov za 1 gld. 95 kr.

Ena krasno pozlačena precizna ura, katera točno teče in za katero se 3 leta jamči, z jako primerno verižico, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imit. žlahtnim kamenom, 1 krasen mošnjiček, 1 jako fino žepno zrcalo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, (3/4 dubla-zlat) z patentiranim zaklepom, 1 jako fini tintnik iz nikelna, 1 fini album z 36 najlepšimi slikami, 1 eleg. broša za dame (novost), 1 par bouton s simili-brilantom, 5 različnih smešnih reči za stare in mlade, 20 različnih reči za korešpondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne. Vse to se pošlje z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo 1 gld. 95 kr. Razpošilja se proti poštnemu povzetju ali če se denar pošlje naprej.

Dunajska centralna razpošiljalnica **P. Lust**, Krakov (Krakau) Nr. 41. NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Kinč za vsako izbo.

Samo še kratek čas.

Ko se je opustila neka fabrika za preproge, posrečilo se mi je nakupiti 8000 preprog na steno in 11000 preprog, ki se položijo pred postelje.

Preproga za steno iz Chenille na obeh straneh popolnoma enaka, v lepih, pristnih barvah, 100 cm široka, 200 cm dolga, prav lepi vzorci, kakor lev, psi, srne, labod, pav, jelen, cvetlice in persiški vzorci, velja samo

2 gl. 50 kr.

Posebno se priporočajo te preproge za vlažne sobe, ker so tako debele, da mokrota ne more skozi nje.

Lepe preproge, ki se položijo pred posteljo veljajo samo po 70 krajc. vsaka.

Prva moravska razpošiljalnica preprog

Julius Hoitash, Göding

št. 130 Moravsko (Mähren).

Stotero pohvalnih pisem in zopetna naročila ležijo na razpolago. — Kar kupcu ne ugaja, se vzame nazaj in se denar vrne. 174

Portland cement

iz Judendorfa

prodaje po ceni

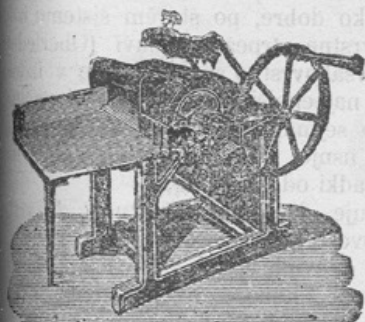
Adolf Sellinschegg, Ptuj

Ravno tam se dobijo tudi umetni gnoji, kakor **Tomaževa moka**, kajnit, potem galica, žveplena moka, rafija in gumi za cepljenje trsja.

Nikjer se za tako malo ceno ne dobijo take preproge.

Tovarna za poljedelske stroje C. Prosch-a v Celovcu

priporoča
izboljšane
vitále (Göpel)
mlatilnice

z najnovjšimi tečaji
(lagerji), lahko tekoče.

Dalje **stroje za reza-**
nico delati, trijerje in mline za šrot. 217

Kapcu se postavi vsak stroj na njegovo železnično postajo, vozne ne
prosto. Pradaja se tudi na obroke. Ceniki se pošiljajo poštine prosto in
zastonj.

Lepo posestvo

v trgu Podčetrtek obstoječo iz enonadstropne lepo
zidane gosposke hiše z 10 sobami, gospodarsko po-
slopje z smerečnim vrtom itd. čez 26 oralov zemlje
od te 4 orale njiv, 19 oralov travnikov, 1 $\frac{1}{4}$ oral vrta,
1 $\frac{1}{2}$ oral hoste itd. brez gospodarskih potrebščin in brez
dolga in se tudi lahko razkosi. Ta kraj ima zelo
ugodno podnebje in je posestvo radi bližine toplic
Bogatec—Šlatina zelo sposobno in na zdravem pro-
storu. — Postaja železnice je Grobelno, južni kolo-
dror. Bolj natančno se izve pri notarju v Oberzeiring
Zgornje Štajersko. 192

Razglas.

207

Učni tečaj (kurs) za drenažo.

Od 15. do vštrevši 20. majnika t. l. se bode vršil
v Presiki pri Ljutomeru šestdnevni učni tečaj (kurs)
za drenažo.

Za ta učni tečaj se bode razdelilo 15 denarnih
podpor (štipendij), vsaka po 20 kron, da se ž njimi
omogoči udeležba pri tem učnem tečaju od strani ne-
premožnih kmečkih delavcev.

Namen tega učnega tečaja je, da bi se izučilo
več delavcev temeljito v drenaži, kateri bi se potem
lahko uporabili kot delavci nadzorniki pri različnih
pripravljalnih stavbah. (Meliorationsbauten).

Lastnoročno pisane prošnje za te denarne pod-
pore, morajo se takoj vposlati štajerskemu deželnemu
odboru v Gracu.

Kmetje in kmečki delavci, ki se hočejo na
stroje stroške vdeležiti tega učnega tečaja, se vabijo,
da pridejo dne 15. maja t. l. ob 8 uri predpoldan v
Lutomer v hotel „zur Stadt Graz“, da se tam ja-
vijo deželnemu kulturnemu nadinžinerju gospodu
Josefa Sinnreich.

GRADEC, dne 25. aprila 1905.

Od štajerskega deželnega odbora.

Razglas.

208

Za polletni tečaj, ki se začne 1. ju-
lija 1902 na deželni šoli za podkovanje v
Gradei, se bode razdelilo za revne in uboge
kovače deset deželnih ustanov (štipendij)
po 100 K s prostim stanovanjem (kolikor
bo dopuščal prostor v zavodu), nadalje se
bodejo razdelile tudi ustanove nekaterih
okrajnih zastopov tudi po 100 K.

Pogoji so: starost najmanj 18 let,
zdravje in čvrsta telesna razvitost, domo-
vinska pravica na Štajerskem, dobra ljudsko
šolska izobrazba in najmanj že dveletno
bavljenje z podkovanjem.

Razven tega se mora vsak prosilec z
reverzom zavezati, da bo po dovršenem
poduku najmanj tri leta izvrševal svojo
obrt kot mojster ali pomočnik na Štajer-
skem, oziroma v okraju, od katerega je
dobil ustanovo.

Prošnjo se naj pošljejo na ravnatelj-
stvo imenovane šole v Gradcu z reverzom
(z zaveznim pismom), krstnim listom, do-
movnico, izučnim spričevalom, potem de-
lavsko knjižico, spričevalom o gmotnih
razmerah, o npravnosti in zdravju najdalje

do 31. maja 1905.

Kovači, ki ne prosijo za kako usta-
novo (štipendijo) in bi se radi udeležili
tečaja, naj se oglasijo v teku prvih treh
dneh v začetku tečaja pri vodju. S seboj
naj prinesejo potrdilo dovršene starosti
vsaj 18 let, da so delali dve leti kot po-
magači in dovršili ljudsko šolo, potem učni
list in delavno knjižico.

GRADEC, dne 20. aprila 1905.

Od deželnega odbora štajerskega.

V ptujskem mestnem kopališču

se dobijo odsihmal kopele s hlaponom po sledečih
jako znižanih cenah. Vsak navaden dan od 12. do
2. ure popoldan in vsako nedeljo in vsak praznik od
9. do 12. ure predpoldan za 60 vin. (30 krajcarjev).
Vsaki torek in vsaki četrtek od 6 do 8 ure zvečer
za 40 vinarjev (20 krajcarjev). 202

Vodstvo ptujskega mestnega kopališča. (Pettauer
Badeanstalt).

Razglas.

Glasom določbe štajerskega deželnega zbora se bodejo v letu 1905 razdelile sledeča obdarovanja poslov.

A) 100 daril po 50 kron za tiste kmečke posle, kateri že služijo pošteno najmanj 15 let neprenehoma pri enem in istem posestniku ali kateri lahko dokažejo, da so bili skozi 15 let pri enem in istem posestniku v službi.

Razven tega se bode razdelilo 50 rentnih hranilnih vlog med tiste, ki so dosegli zgoraj navedena službena leta in še niso prekoračili 50. leta svoje starosti.

B) 100 daril po 20 kron (mladostna darila) za tiste kmečke posle, kateri lahko dokažejo najdaljšo službo pri enem in istem gospodaru, ali kateri služijo najmanj 5 let pri eni in isti hiši in še niso prekoračili 30. leta svoje starosti.

Vsakemu od teh, kateri dobè to darilo, bode se podelila še povrh rentna hranilna vloga v znesku 10 k.

C) Pet rent za starost po 200 kron na leto za take kmečke posle, kateri so že dosegli starost 60 let in so najmanj 20 let pošteno služili pri eni in isti hiši neprenehoma.

Darila pod A in B, se bodejo podarila samo takim prosilcem, kateri so za časa prošnje za dotično darilo še v službi. Vsak posel, kateri dobi eno izmed teh daril, dobi še povrh častno diplomu.

Prošnje, v katerih mora biti natanko zabilježena starost, stan in premoženja posla, ravno tako tudi kako dolgo da služi in na kakem gospodarstvu (jeli je njegov gospodar veleposestnik ali navadni posestnik), potem kako se je zadržal posel v službi, se morajo vložiti pri občinskem uradu tiste občine, v kateri posel služi. Prošnjo mora podpisati tudi gospodar. V prošnji se mora navesti, za katero darilo (A, B ali C) posel prosi in se mora v vseh treh slučajih (toraj pri prošnji za A, B in C, priložiti poselska knjiga (§ 27 poselskega reda.)

Resničnost v prošnji navedenih podatkov mora občinski predstojnik potrditi s svojim lastnoročnim podpisom in s občinskim pečatom. Razven občinskega predstojnika mora podpisati prošnjo še tudi eden občinski svetovalec. Prošnje se morajo vposlati do 15. oktobra 1905 na štajerski deželni odbor.

Prošnje, ki niso tako sestavljene, kakor je gori vpisano, se ne bodejo jemale v poštev, temveč se bodejo zavrnille.

GRADEC, dne 20. februarja 1905.

Za štajerski deželni odbor:

Edmund grof Attems.

Najbolj po ceni in z največjim dobičkom se kupi usnje (Le) pri krznarju (Gerber) in usnarju

H. BAUMANN v Konjicah (Gonobitz).

Tam dobi vsak kupovalec jako dobre, po starem sistemu in lane podplate, kakor tudi izvrstne, trpežne oglavi (Oberleder). Od istega se sprejema tudi vsakovrstno surovo usnje v izdvanje in se izdelava tudi na najcenejši in najsolidnejši način. Čevljarjem, kateri obiskujejo sejma, se priporoča vsakovrstno progasto (genärbt) in gladko usnje, posebno oglavi, kakor tudi izvrstni odpadki od podplatov.

Samo majhen poskus zadostuje, da se prepriča kupec o izvrstni kakovosti blaga.

Ravnotam se kupuje tudi po dnevni cenah vsakovrstno surovo usnje, to je vsakovrstne kože, kakor goveje, telečje, ovčje, svinjske in pesje in sicer suhe ali pa tudi sveže (frišno). Kupuje se tudi smrekova skorja cela ali pa zdrobljena, najmanj ježica (Knopper) in sicer v vsaki množini in za najvišje gotovo plačilo.

Vsakovrstno prekajeno (zelhano) meso, najfinejše klobase, vedno sveže (frišno) blago, priporoča po najnižji ceni

J. Luttenberger,

mesar v Ptuj.

Zunanja naročila odpravijo se vestno in hitro!

345

Styria-bicikelni

novi modeli 1905

Cene za gotov denar:

Styria-bicikelni močni

(Strassenrad) po K 150-

Styria-bicikelni, najfinejši

(Strassenrad) po K 180-

Styria-bicikelni (Halbrenn-)

Maschine po K 240,-

Styria-bicikelni (Luxus-Herrenrad und Strassenrennrad) mit Patent-Styria-Doppelglockenlager po K 300,-

Že rabljene toda še prav dobre bicikelne prodajava po 80, 100, 120 kron. Na obroke (rate) podugodnimi pogoji prodajava samo zanesljiv kupcem in proti dvanajstmesečnemu poplačilu in sicer samo nova kolesa. Na zahtevanje se vsakomur, ki misli bicikel kupiti, pošlje cenik z lastnimi fotografijami. Styria-bicikelni so dandanašnji najiminennejši fabrikati. Največja tovarna na Avstrijskem izdeluje te bicikelne kakor tudi posamezne dele. Ti bicikelni se smejo s zaupanjem kupiti, ker so izvanredno fino, trpežno izdelani, kar zamore vsakdo, ki si je ta fabrikat omislil (kaj) potrditi. Blago je garantirano dobro in se ne sme za manje vrednosti brihati zamenjati. Cene so jako nizko nastavljene in se toraj Styria-bicikelni vsakomur priporočajo.

V zalogi imava tudi vse posamezne dele bicikelne in tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luftschläuche) in Laufmäntel).

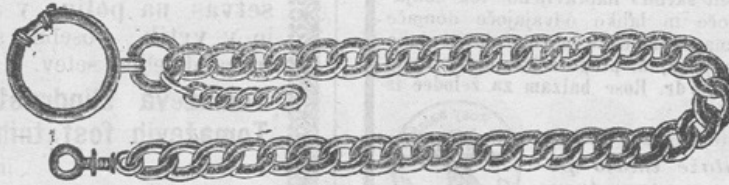
Brata Slawitsch, zastopnika za okraje Ptuj, Ormož in Rogatec.

Naročila naj se pošljejo zastopnikoma, ker fabrika posameznih koles razpošilja.

Dobre ure po nizki ceni

od ces. kr. novčnega urada potrjene, s triletnim pismenim jamstvom.

Samo 3-80 gld. prava sreberna remonter-ura z emajl-kazalnikom, sekundnim kazalom, natančno regulirana za samo 3-80 gold. Najfinejša sorta 4-80 gold. Ravno taka ura s zlatimi obročki 5-50 gold.; z dvema srebrnima pokrovoma (pravo rebro) brez zlatih obročkov 5-75 gold.; z dvema srebrnima pokrovoma in s zlatimi obročki 6-50 gold.; prava sreberna, puncijasta anker-remonte-ura z dvojnim pokrovom z 15 rubini in pokrovom na skok, prav dobro ideoča, z lepim emajliranim kazalnikom, sekundnim kazalom, izvrstno blago, natančno regulirana, s triletno pismeno garancijo 8-75 gold.

Prave sreberne oklepne verižice s ces. kr. novčnim znakom, 30 cm dolge

15 gramov težke gld.	1-20
20 " " " "	1-50
30 " " " "	2-20
40 " " " "	2-60
50 " " " "	3-25
60 " " " "	3-80
70 " " " "	4-50
80 " " " "	5-20
100 " " " "	6-80
150 " " " "	9-50
170 " " " "	11-—
200 " " " "	12-80

Prave 14 kar. zlate oklepne verižice s ces. kr. novčnim znakom, 30 cm dolge

12 g amov težka gold.	18-—
15 " " " "	21-50
18 " " " "	25-—
24 " " " "	32-—
30 " " " "	38-50
40 " " " "	50-—

S 12 gr. težkim privezkom vred tehta moja 18 gr. težka zlate verižica 30 gramov ter stane 30 gold. Prosim, naj vsakdo pretehta, primerja ter se prepriča.

Zlati prstani 14 kar. 14 kar. zlati prstan. 5.25 gold. — 6 kar. 5-50 gold. — 6 kar. novega zlata 2-80 novega zlata 2.50 gold. iz punciranega gold. iz punciranega dublé-zlata 1-40 gld. dublé-zlata 1-24 gold

Nikelasta verižice so po 30, 40 in 50 krajcarjev.

Svilena (židana) vrvoča stane 15 krajcarjev.

5-50 gold. stane prava sreberna remonter-ura za ženske s 31-tnim pismenim jamstvom; iz 14 kar. zlata 12-50 gold.

6-75 gold. stane prava sreberna remonter-ura za ženske, z dvojnim pokrovom in 3letnim pismenim jamstvom; iz 14 kar. zlata 16-— gold.

Razpošilja se le solidno (dobro) blago. Nobena sleparija. Zamena je dovoljena ali pa se denar vrne. — Pošilja se proti poštnemu povzetju.

HANNS KONRAD

tovarna za ure in razpošiljalna tvrdka v Brüx-u štev. 949 (na Češkem).

Bogato ilustrirani cenik z nad 800 slikami se na zahtevanje vsakomur brezplačno in poštne prosto (franko) dopošlje. 166 B

Lovske puške

zistemov, znani najboljši izdelki, najvestnejše pre-skušene, priporoča

Peter Wernig

ces. kr. dvorni puškar v Borovljah na Koroškem (Ferlach, Kärnten).

Ceniki se dopošljejo zastoj in poštne prosto.

Najboljše
klajno apno
se dobi samo pri
Adolfu
Sellinschegg

Ptuj
nasproti
mestnega
gledališča
(teatra).

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujju zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d. 58

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekla-danja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali

Karl Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41.

Ohranitev zdravega ŽELODCA

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega zaprtja. Preizkušeno, iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbuja-joče in prebavljenje pospešujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledice nezmernosti, slabe diete, prehlajenja in zopernega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je dr. Rose balzam za želodec iz lekarn B. Fragnerja v Pragi.

$\frac{1}{2}$ steklenice 1 krono, cela steklenica 2 kroni.

SVARILO! Vsi deli embalaže imajo po-
stavno deponovano varstveno
znamko.

Glavna zaloga

B. FRAGNER-JA, c. in kr. dvornega dobavitelja
„pri črnem orlu“, Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 256 se pošlje velika steklenica in za K 150
mala steklenica. na vse postaje avstro-ogrske
monarhije poštne prosto.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske. 135

V Ptuj dobi se v lekarni
gospoda Ig. Behrbalka.

Brata Slawitsch v Ptuj

priporočata izvrstne **šivalne stroje**

(Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A 70 K — „

Singer Medium 90 „ — „

Singer Titania 120 „ — „

Ringschiffchen . 140 „ — „

Ringschiffchen za

krojače . . 180 „ — „

Minerva A 100 „ — „

Minerva C za krojače in čevljarje . . . 160 „ — „

Howe C za krojače in čevljarje 90 „ — „

Cylinder Elastik za čevljarje 180 „ — „

Oell (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po
pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 327

Sadje iz Juga	Zaloga piva iz Steinfelda. Ogerke parne moke (mele).	Riž (Reis) sladkor (Zucker)
Barve (farbe), laki, firnis itd. Klajno apno.	Vsakovrstna semena, za katera se jamči, da se bodejo izklila, kakor semena za zelenjavo, za cvetlice. vsakovrstna vrtna semena, semena za polje in travnike priporoča po najnižjih cenah JOSEF KASIMIR zaloga specerijskega materialnega blaga in semen v Ptuj zraven „Štajerca.“ Ravnatom se kupujejo tudi sveža (frišna) jajca, surovo maslo (puter), sir, vrhje, sploh vsakovrstni deželni pridelki in se plačujejo za nje najvišje dnevne cene. 141	Fino namizno oje Dobri vinski jesh in esence za izdelovanje joshla.
Čaj (te) rum	Sirova in obžgana kava Zaloga vsakovrstnih mineralnih vod.	Milo (žajfa) soda.

Tomaževa žlindrasta moka (mela).

Za pomladansko setev se priporoča kot najbo-
ši in najcenejši umetni gnoj z fosforjevo kislino T
maževa moka (mela). Ta gnoj izvrstno upliva pri v
setvas na polju, v sadunosniku, v vinograh
in v vrtih. Posebno se priporoča tudi za travnik
in za deteljno setev.

Tomaževa žlindrasta moka „Sternmarke“
Tomaževih fosfatnih fabrik G. m. b. H. Berl

ima v zalogi

F. Kerschischinig v Radgoni.

Vsaka vreča (žakelj) ima varstveno znamko (mar-
in na vsakem je izrečno napisano koliko moke je
njem.

Oblastno dovoljena pisar

193 za vojaške zadeve (Albin Schanil)

„le na Dunaju“ XVII., Hauptstrasse 67. zvedenske pojasnili
svetovanja v vsih vojaških zadevah k naboru zvezanih,
služečih rezervnih častnikov in možva. Vložba vseh vojnop
zadevajočih vlog, namenjenje vojaških godcev, sprejem v
odgojevalne zavode itd. — Prospekt zastonj in poštne

Naznanilo ptujskega mestnega k pališča (Pettauer Badeanstalt).

Kopele v banjah se lahko rabijo vsak dan
8. do 12. ure predpoldan in od 1. do 7.
popoldan.

Kopele s hlaponom in sicer za ljudstvo se do
od 1. do 7. ure popoldan.

Kopele s hlaponom in polivom vsak dan
8. do 12. ure predpoldan in od 1. do 7.
popoldan.

376

Živinski sejmi v Maribor

V Mariboru se vršita na v nalašč za to o
nem prostoru (Melling) vsaki mesec po dva žir
sejma.

Prvi vsako drugo sredo
drugi vsako četrto sredo

v mesecu. Prodajalci in kupci se vabijo k o
teh sejmov.